

Sosnowiec, 30.08.2024 r.

WEG-RGOK.6232.1. 443 .2024.DK

wpłynęło 03.09.2024

L.dz.zaj.

Podpis

PREZYDENT

ARKADIUSZ CHĘCIŃSKI

03.08.24

Pan

Jacek Kazimierczak

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

Rady Miejskiej w Sosnowcu

Materiały do punktu 1: Omówienie zasad i skuteczności ściągalności opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm), w związku z art. 92 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 2024 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm), art. 2 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 z późn. zm.), § 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399), Zarządzeniem nr 4 Prezydenta Miasta Sosnowca z dnia 10 stycznia 2022 roku, weszła w życie instrukcja dotycząca prowadzenia ewidencji księgowej oraz podejmowania czynności przed egzekucyjnych w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu.

Zgodnie z zapisami ww. instrukcji, pracownik Referatu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Wydziału Ekologii i Gospodarki Odpadami (zwany dalej pracownikiem) zobowiązany jest do kontroli terminowości wpłat ww. opłaty.

Jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym Uchwałą Nr 530/XXXII/2012 z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, to pracownik przesyła podatnikowi upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z ww. uchwałą, miesięczną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi należy wносить bez wezwania w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w odstępach kwartalnych:

- za I kwartał do 31 marca danego roku,
- za II kwartał do 30 czerwca danego roku,
- za III kwartał do 30 września danego roku,
- za IV kwartał do 31 grudnia danego roku.

Upomnienia wystawia się:

- dla zaległości wynikających z poprawnie złożonej deklaracji, gdy wysokość zaległości w ciągu roku wyniesie co najmniej 80,01 zł, jednak nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia powstania zaległości; dopuszczalne jest wystawienie upomnienia na kwotę niższą niż 80,01 zł,
- dla zaległości wynikających z decyzji określającej wysokość opłaty, gdy wysokość zaległości w ciągu roku wyniesie co najmniej 80,01 zł, jednak nie później niż w ciągu 3 miesięcy od skutecznego doręczenia w/w decyzji; dopuszczalne jest wystawienie upomnienia na kwotę niższą niż 80,01 zł.

Zgodnie z zapisami art. 67d § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy może z urzędu umorzyć zaległość w przypadku, gdy kwota tej zaległości nie przekracza pięciokrotnej wartości kosztów upomnienia. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 5 stycznia 2021 r. w sprawie wysokości kosztów upomnienia doręczanego zobowiązanemu przed wszczęciem egzekucji administracyjnej, wysokość kosztów upomnienia wynosi 16,00 zł. Pięciokrotność kosztów upomnienia wynosi 80,00 zł, stąd czynności windykacyjne są podejmowane dopiero po przekroczeniu tej kwoty.

Powyższe terminy mogą ulec zmianie w uzasadnionych sytuacjach, niezależnych od pracownika windykacji (np. płatnik wyprowadził się nie podając adresu obecnego a oczekiwanie na odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych osobowych przekracza wymagany termin).

Za zaległości wcześniej objęte upomnieniem nie wystawia się powtórnie upomnienia.

Tytuł wykonawczy sporządza się za zaległości powstałe w wyniku niezapłacenia lub jedynie częściowego zapłacenia zaległości objętych skutecznie doręczonym upomnieniem. Tytuł wykonawczy oznacza się kolejnym numerem.

Tytuły wykonawcze przekazuje się do Referatu Egzekucji Administracyjnej Wydziału Podatków (dot. dłużników z adresem zamieszkania w Sosnowcu) lub do właściwego miejscowo Naczelnika Urzędu Skarbowego (dot. dłużników z adresem zamieszkania w innej miejscowości niż Sosnowiec)..

Egzemplarze przeznaczone dla Referatu Egzekucji Administracyjnej przekazywane są w formie pliku dostosowanego do wymagań programu informatycznego ww. referatu.

Egzemplarze przeznaczone dla Urzędów Skarbowych przekazywane są elektronicznie poprzez system eTW (system teleinformatyczny przeznaczony do elektronicznego przekazywania tytułów wykonawczych kierowanych do urzędów skarbowych).

W przypadku awarii systemu eTW tytuły wykonawcze przekazuje się za pośrednictwem platformy E-PUAP.

W przypadku awarii zarówno systemu eTW, jak i platformy E-PUAP, tytuły wykonawcze przekazuje się w formie papierowej za pomocą operatora pocztowego.

Pracownik zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia pracownika Referatu Egzekucji lub Naczelnika Urzędu Skarbowego o każdej zmianie mającej wpływ na wysokość zaległości objętej tytułem wykonawczym.

Tytuł wykonawczy wystawia się:

- chronologicznie, począwszy od zaległości o najwcześniejszym terminie płatności, gdy wysokość zaległości w ciągu roku wynosi co najmniej 80,01 zł,
- w przypadku, gdy płatnik posiada więcej niż jedno upomnienie, należy wystawić wszystkie możliwe tytuły wykonawcze, aby podczas jednej skutecznej czynności egzekucyjnej udało się wyegzekwować jak największą część długu wobec gminy,
- natychmiast, gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 12 miesięcy, a kwota zaległości wynosi co najmniej 80,01 zł.

Powyższe terminy mogą ulec zmianie w uzasadnionych sytuacjach, niezależnych od pracownika windykacji np. ustalanie współników spółki lub oczekiwanie na odpowiedź dot. wniosku o udostępnienie danych osobowych lub adresowych współnika, przekracza wymagany termin.

W przypadku braku realizacji tytułu wykonawczego na 12 miesięcy przed upływem terminu przedawnienia zaległości objętej w/w tytułem pracownik kieruje zapytanie do Referatu Egzekucji Administracyjnej Wydziału Podatków lub Naczelnika Urzędu Skarbowego, dotyczące etapu realizacji egzekucji tytułu.

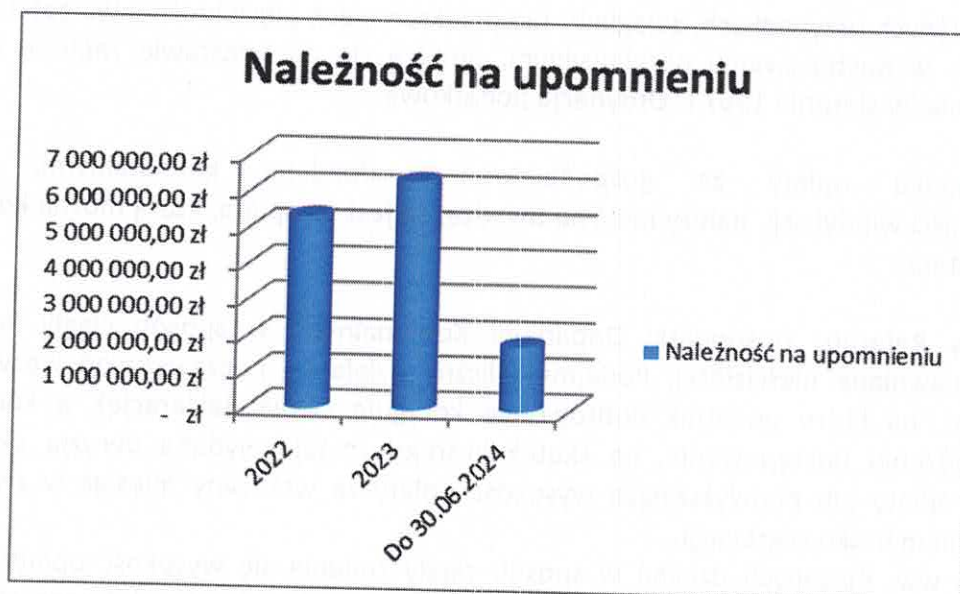
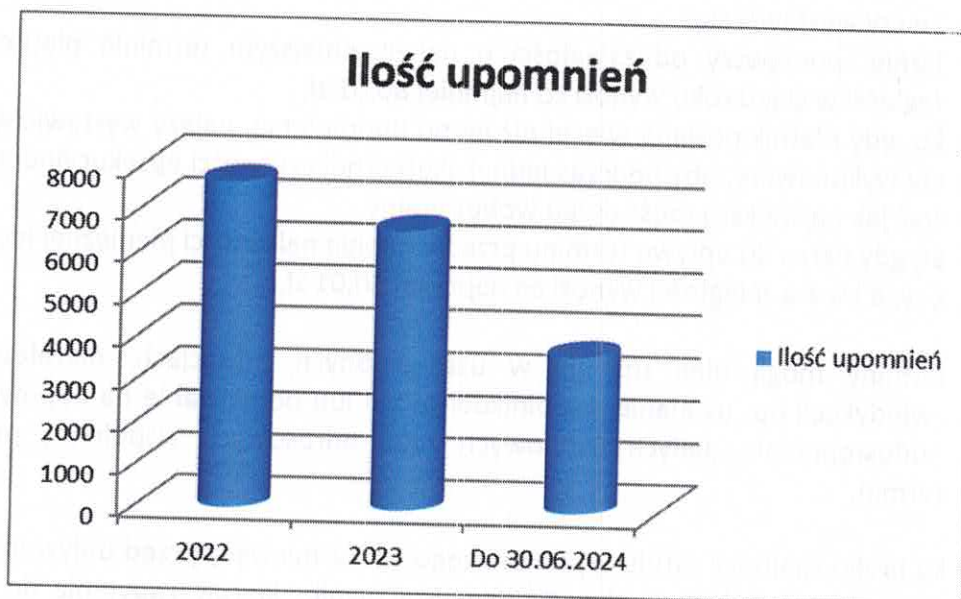
W uzasadnionych przypadkach, zaległości nie przekraczające pięciokrotnej wartości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, umarza się na podstawie zapisów art. 67d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

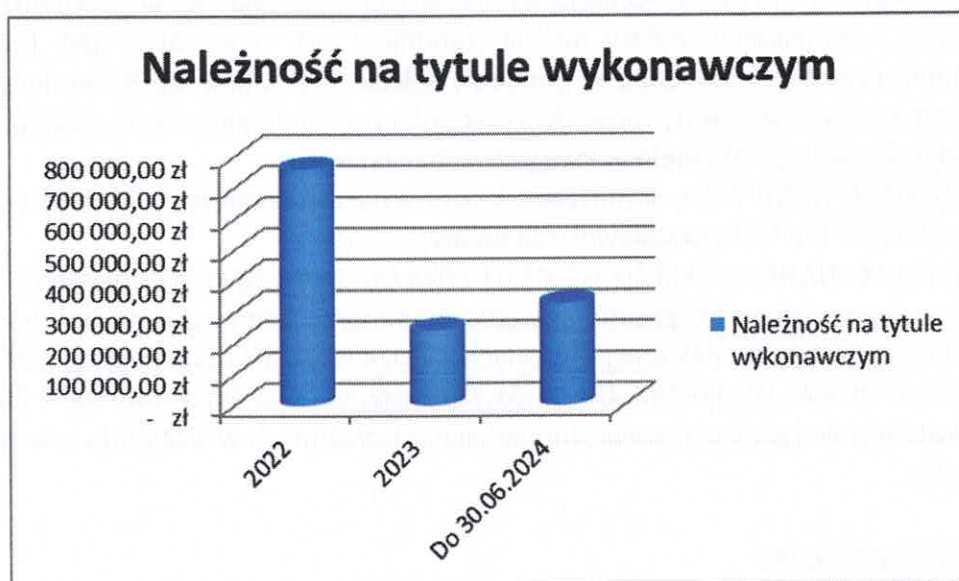
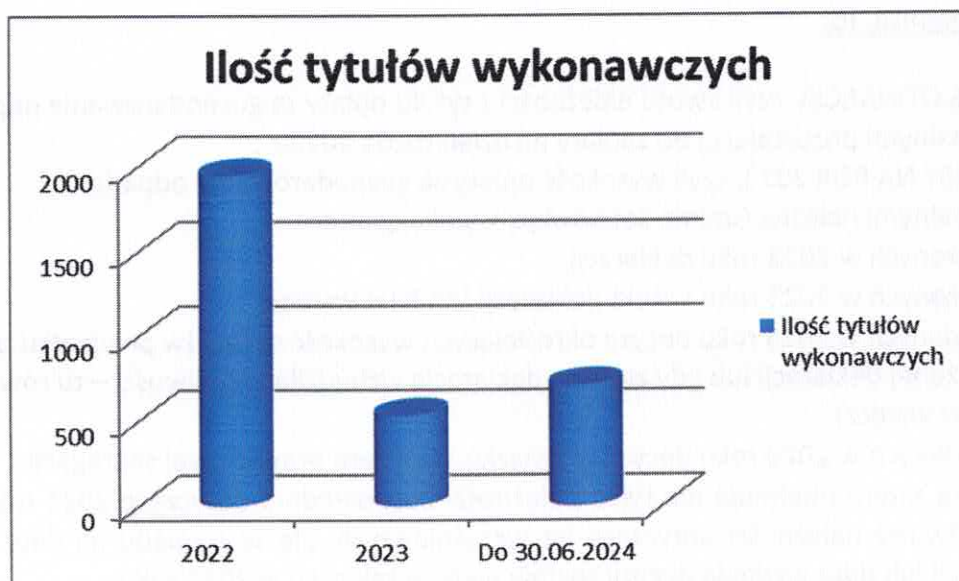
W przypadku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mówiąc o skuteczności windykacji, należy mieć na uwadze, że jest to opłata, którą można korygować do 5 lat wstecz.

Pracownicy Referatu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w sposób ciągły kontrolują wszelkie ujawniane nieścisłości. Podejmują liczne działania, począwszy od wezwania (w odpowiedzi, na które podatnik dobrowolnie koryguje swoją deklarację), a kończąc na przeprowadzeniu postępowania, na skutek którego zostaje wydana decyzja określająca wysokość opłaty lub podwyższająca wysokość opłaty za wskazany miesiąc w związku ze stwierdzeniem braku segregacji.

W efekcie ww. opisanych działań w sposób ciągły zmienia się wysokość opłaty należnej Gminie Sosnowiec za dany rok oraz zmienia się wysokość wpływów dotyczących danego roku.

Od 01.01.2022 r. do 30.06.2024 r. wystawiono 17.919 upomnień na łączną kwotę 13.481.305,37 zł oraz 3.194 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 1332.906,01 zł.

Opierając się na danych dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi należnymi Gminie Sosnowiec za 2023 rok, można stwierdzić, że **skuteczność windykacji** za ten rok na dzień 30.06.2024 r. **wynosi 94,43 %**.

Wielkość skuteczności windykacji wyliczana jest jako stosunek sumy (bilansu otwarcia oraz wartości wynikających ze złożonych deklaracji śmieciowych i wydanych decyzji) do sumy (kwot, które faktycznie zostały uiszczone, pomniejszonych o zwroty kwot nienależnie wpłaconych).

Składniki licznika, to:

- 1) BILANS OTWARCIA, czyli kwota należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostającej do zapłaty na dzień 01.01.2023 r.;
- 2) PRZYPISY NA ROK 2023, czyli wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi należna Gminie Sosnowiec, wynikająca ze:
 - złożonych w 2023 roku deklaracji,
 - złożonych w 2023 roku korekt deklaracji [do 5 lat wstecz],
 - wydanych w 2023 roku decyzji określających wysokość opłaty [w przypadku braku złożonej deklaracji lub gdy złożona deklaracja wzbudziła wątpliwości – tu również do 5 lat wstecz],
 - wydanych w 2023 roku decyzji w związku z brakiem prawidłowej segregacji.

Kwota ta zatem obejmuje nie tylko należności bezpośrednio dotyczące 2023 roku. Ujęte tu są również należności dotyczące lat wcześniejszych, ale ze względu na datę złożenia deklaracji lub datę wydania decyzji zostały ujęte w księgach w 2023 roku;

- 3) ODPISY NA ROK 2023, czyli kwota wynikającej ze złożonych deklaracji zmniejszających należną wartość opłaty. Powodem zmniejszenia należności może być zgon mieszkańca, wyprowadzka lub zbycie nieruchomości. Ze względu na fakt, że w przypadku śmierci mieszkańca, zmniejszenie opłaty można (zgodnie z art. 6 m ust. 5 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) zgłosić w terminie do 6 miesięcy od dnia zgonu, niewielka część kwoty może dotyczyć roku poprzedniego, ale ze względu na datę złożenia deklaracji została ujęta w księgach w 2023 roku;
- 4) UMORZENIA W ROKU 2023, stanowiące kwotę umorzeń wynikającą z wydanych decyzji umorzeniowych lub faktu przedawnienia opłaty;
- 5) PRZYPISY DOKONANE W OKRESIE OD 01.01.2024 DO 30.06.2024, a dotyczące 2023 roku, czyli wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi należna Gminie Sosnowiec, wynikająca z deklaracji złożonych w 2024 roku, ale dotycząca roku 2023;
- 6) ODPISY DOKONANE W OKRESIE OD 01.01.2024 DO 30.06.2024, a dotyczące 2023 roku, czyli kwota wynikająca z deklaracji zmniejszających złożonych w 2024 roku, ale dotycząca 2023 roku.

Składniki mianownika, to:

- 1) WPŁATY dokonane w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.;
- 2) ZWROTY dokonane w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.;
- 3) WPŁATY dokonane w okresie od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r., ale dotyczące roku 2023;
- 4) ZWROTY dokonane w okresie od 01.01.2024 r. do 30.06.2024 r., ale dotyczących roku 2023;

Poniższy schemat przedstawia opisane wyżej wyliczenie skuteczności windykacji za rok 2023 opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

Bilans otwarcia + kwoty należne dotyczące roku 2023, wynikające ze złożonych deklaracji oraz wydanych decyzji

= 94,43 %

Wysokość kwot faktycznie wpłaconych, dotyczących roku 2023, pomniejszonych o zwroty kwot nienależnie wpłaconych

Rok 2022 zamknął się saldem konta służącego do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych, w kwocie 3.615.277,56 zł (wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostająca do zapłaty na dzień 31.12.2022 r.). Kwota ta stanowiła bilans otwarcia roku 2023.

Jednak tylko 2.033.404,77 zł stanowiło należności wymagalne, czyli takie, których termin płatności już minął. Pozostała część kwoty, to należności dotyczące czwartego kwartału 2022 roku, z terminem płatności do 31.12.2022 r.

Z dniem 01.01.2023 r. całość kwoty 3.615.277,56 zł stała się zaległością, ale zgodnie z Zarządzeniem nr 4 Prezydenta Miasta Sosnowca z dnia 10 stycznia 2022 roku, upomnienia za czwarty kwartał 2022 roku należało wystawić do końca marca 2023 roku, co też zostało uczynione.

W odpowiedzi na wysłane upomnienia część podatników zapłaciła dobrowolnie. W pozostałych przypadkach wystawiono tytuły wykonawcze.

Biorąc pod uwagę przedstawione dane należy uznać, że zasady określone w Zarządzeniu nr 4 Prezydenta Miasta Sosnowca z dnia 10 stycznia 2022 roku przekładają się na skuteczne działania windykacyjne i pozwalają na osiągnięcie wysokiej ściągalności zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

I ZASTĘPCA PREZYDENTA

Michał Zastrzeżyński

GLÓWNY SPECJALISTA
Krzemińska
mgr Daria Krzemińska

GLÓWNY SPECJALISTA
mgr inż. Elżbieta Jach

Naczelnik Wydziału Ekologii
i Gospodarki Odpadami
mgr Joanna Czapla